

NJEGOV LOV PREPELICA

DAVOR MARTIĆ

Davor Martić
NJEGOV LOV PREPELICA

IZDAVAČ Slobodna Dalmacija d.d.
ZA IZDAVAČA Srđan Kovačić
UREDNIK Robert Žaja
UREDNIK BIBLIOTEKE Igor Pupiće-Vurilj
RECENZENTI Prof. dr. sc. Zvonimir Tucak
Dipl. ing. Rade Stojadinović
Duško Grgičević
LEKTURA Ivo Aračić
ILUSTRACIJE Dragan Jelavić
FOTOGRAFIJE Stanko Karaman
GRAFIČKA PRIPREMA Siniša Bebić
TISAK Slobodna Dalmacija d.d.

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Sveučilišna knjižnica u Splitu

UDK 639.126.04

MARTIĆ, Davor

Njegov lov prepelica / Davor Martić ; <ilustracije Dragan Jelavić ;
fotografije Stanko Karaman>. – Split : Slobodna Dalmacija, 2003. – 108 str.
: ilustr. ; 21 cm. – (Dobra kob)

Bibliografija: str. 103-104.

ISBN 953-7088-03-0

ISBN 953-7088-03-0

DAVOR MARTIĆ

NJEGOV LOV
PREPELICA

**SLOBODNA
DALMACIJA**

Dobra kob

SPLIT, 2003.

PREDGOVOR

Zavolio sam prepelice i lov na njih davnih 65-ih godina kada je moj otac Dinko, istinski zaljubljenik tih sićušnih ptica, lovac sportaš, u drvodjelskoj radionici na splitskome Manušu pripitomio i othranio tri para prepelica. Zagolicao me veliki kavez u kojemu je smjestio prepelice, njegova skrb, posebno u doba seobe kada bi naprosto divljale gonjene snagom nagona i materinstva, nastojeći pobjeći iz zatočeništva, lupajući glavom o stijenke velikog "čibuna".

Na svu sreću, znajući za prepeličinu ćud, on je strop kaveza obložio pamukom umotanim u neku robu, sačuvavši im život.

Dvije je prepelice zaliječio od ozljeda sačme po krilu prilikom lova, gdje je valjda balina iz puške "slabijega karika" samo takla prepelicu. Jednu je uhvatio u našem dvoru prilikom proljetnog preleta, kada su umorne od puta "pale" nad Splitom. Ulice i krovovi kuća bile su gotovo pune tih malih letačica, koje se, očito, nisu snašle u oluji i iznenadnoj grmljavini na proputovanju Dalmacijom.

Stari Splitsani, splitski lovci, znali su govoriti, što sam dobro upamtio: "Ako zagrmi od Italije, bit će prepelica!". To je, pak, u prijevodu značilo da će pod udarima vjetra i oluje, ako ih iznenadi na dalekom putovanju, pronaći privremeno skrovište, makar na ulicama i krovovima grada.

Lovom prepelica bavili su se samo splitski lovci, pravi sportaši. Nije im, doduše, bilo stalo do komadića mesa, već do istinskoga sportskog doživljaja. Neki su, opet, lovili prepelice samo zbog prve vježbe svojega psa. Govorili su kako nema bolje divljači od prepelice s tako izraženim tragom, da bi ptičar shvatio filozofiju lovljenja.

U lov bi se polazilo obično s poenterima, nijemcima, netko s engleskim seterima. Nijedan splitski lovac u to vrijeme, 60 -ih godina, nije imao, a bogme ni znao za ostale pasmine pasa pogodnih za traženje i čvrstu fermu u lovu na prepelice.

Tako je bilo u starom težačkom Splitu, a vjerujem i u cijeloj Dalmaciji. Nakon lovnoga posta, kada je nastupila lovostaja zečeva i jarebica, s prvim danima preleta prepelica, u rujnu i početkom listopada, nastupila bi prava fešta. Lovilo se na Pjatima, u Dujmovači, čak i na Turskoj kuli, a samo su odvažniji odlazili u Splitsko polje.

Lovcima drugih krajeva u Hrvatskoj, poglavito gdje je bilo druge divljači u izobilju, prepelice nisu predstavljale "pravu" lovnu divljač. Znam da dugo vremena nitko nije mario za njen lov. To su bila uglavnom područja u kojima se njegovao lov na krupnu divljač. Gdje je još bilo srna, jelena, pa i divljih svinja, nije se trošila patrona za prepelicu.

Vrijeme se, međutim, promijenilo. A njime i želje, navike i htijenja lovaca sportaša u lovu na prepelice.

Lovci su, naposljetku, neovisno o lovnome kraju, shvatili da je lov prepelica kraljevski lov, veličanstven sportski doživljaj i da lovački psi u tim sparnim ljetnim mjesecima prolaze radnu obuku, "oštre" njih i jačaju kondicijsku spremnost za nadolazeće dane glavne lovne sezone.

Težačko dvorište u Velom Varošu

SADRŽAJ

PREDGOVOR	9
OPĆI DIO	11
NJUH PTIČARA I MIRIS DIVLJAČI	11
I. POGLAVLJE	19
PTIČAROM U LOV	19
KORIŠTENJE PSA	19
ENGLESKI SETERI I POENTERI	20
EPANJEL BRETONI	20
STRASTVENI LOVAC	23
PRIJATELJ I ČLAN OBITELJI	27
LOV	29
LOVAC SE PO PUŠKI (PRE)POZNAJE	38
VJEŠTINA PRETJECANJA	43
UTJECAJ CILJANJA NA PRETJECANJE	47
PRVI HITAC U LOVU	48
LOV "S NOGE NA NOGU"	50
OPREZA NIKADA DOSTA	53
STANIŠTE PREPELICE I VRIJEME LOVA	54
NEZAKONIT LOV SA ZVUČNIM VABILICAMA	58
PONAŠANJE NA POGODAK	59
UZLET OČAJA	62
UROĐENO SAMOLIJEČENJE	62
NOŠENJE PREPELICA U LOVU	63
II. POGLAVLJE	65
PODRIJETLO	65
NAZIVI	66

OPIS	68
OBITELJ	70
BOJA	71
SVADBENA PJESMA	72
VEGETARIJANSKA PREHRANA	74
UGROŽENOST VRSTE	75
III. POGLAVLJE	77
TUŽAN ODLAZAK, RADOSTAN POVRATAK	77
MORSKE PTICE	79
TRGOVINA PREPELICAMA	82
PROLJETNI LOV U ITALIJI	85
LOV U ISTOČNOJ EUROPI	88
POPULACIJA U HRVATSKOJ I EUROPI	90
IV. POGLAVLJE	93
PLANSKI LOV	93
V. POGLAVLJE	95
BOLESTI	95
SMRTONOSNO VELEBILJE (<i>ATROPA BELLADONA</i>)	95
ZAGONETNI OTROV	98
PRDAVAC NIJE KRALJ PREPELICA	99
NARODNA VJEROVANJA I LEGENDE	100
ARČANELA PREPELICA IZ LABORATORIJA	100
LITERATURA	103
DOMAĆI IZVORI	103
STRANI IZVORI	104